

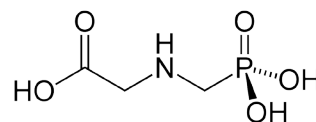


Ciutats lliures de glifosat?

El cost i el benefici

J. M. Mulet

Institut de Biologia Molecular i Cel·lular de Plantes
Universitat Politècnica de València



Darrerament, hem escoltat la notícia que moltes ciutats s'han declarat lliures de glifosat. Els que proposen i defenen aquestes mesures esgrimeixen que el glifosat és cancerigen, perillós per al medi ambient, que és fabricat per multinacionals i que hi ha alternatives millors. De fet, es va engegar una campanya de recollida de signatures a nivell europeu motivada pel fet que, a mitjans de l'abril passat, es va votar al parlament europeu la pròrroga del seu ús. La votació va eixir a favor de mantindre el glifosat a Europa, amb el suport de molts grups d'esquerra, que curiosament són els que majoritàriament a nivell municipal estan impulsant les mocions a favor de impedir-ne l'ús.

Analitzem la polèmica des del punt de vista científic. El glifosat és un herbicida que específicament inhibeix la ruta de l'àcid shikímic, ruta que usen les plantes per sintetitzar aminoàcids aromàtics com el triptòfan. Els animals no tenim eixa ruta bioquímica ja que els aminoàcids essencials els hem d'obtenir per dieta de plantes o d'animals que hagen menjat plantes que són les que fabriquen eixos aminoàcids que nosaltres requerim. El fet que siga específica de plantes fa que tinga molt poca toxicitat en animals. La DL50 del glifosat (la dosi que injectada en animals fa que en muiren un 50%) és sensiblement major que la de compostos freqüents, com ara, l'aspirina o la cafeïna. Aquest n'és un dels principals avantatges.

El glifosat té dos punts més a favor. Inventat per *Monsanto*, la patent va caducar a l'any 2000, per tant, està lliure de *royalties* i és barat. A més, al contrari del que ocorre amb agroquímics com el DDT o el Lindano que són molècules persistents, la molècula de glifosat és inestable i es degrada fàcilment (té una vida mitjana de 22 dies).

Aquests tres factors (preu, baixa toxicitat i pocs problemes ambientals) expliquen que siga un dels herbicides més utilitzats. Cal recordar que al camp, durant molt de temps s'han usat productes d'alta toxicitat, els quals s'han retirat, no per recollides de signatures, sinó per informes científics. Així, les atrazines o el paraquat van ser retirats, o limitats, per la seua toxicitat, i per això no varen caldre recollides de signatures ni votacions als Parlaments, hi van ser prou els informes tècnics, informes que ara han dit que la retirada del glifosat no està justificada. De fet, la campanya contra el glifosat té un preocupant rerefons publicitari, ja que està associada a l'ús de conreus transgènics (tot i que no se'n sembren a Europa) i a l'empresa *Monsanto*, blanc habitual de les crítiques.

Hi ha altres herbicides, però son més cars i alguns presenten més problemes ambientals.

A efectes pràctics, quines conseqüències pot tenir la prohibició? Una senzilla anàlisi ens diu que pot ser siga una mala idea. No pensem sols en agricultura, i anem a zones urbanes. El glifosat es l'herbicida més usat en el manteniment de parcs i jardins, zones públiques i vorals de carreteres. I no estem parlant sols de qüestions estètiques. Els herbicides serveixen perquè no cresca la brossa en els descampats, cosa que evita que no proliferen les rates. També s'utilitza per a eliminar brossa al voltant de les carreteres i així augmentar la seguretat viària i evitar accidents, sobretot, dels ciclistes. Tenim alternatives? Hi ha altres herbicides, però son més cars i alguns presenten més problemes ambientals. L'Ajuntament de Castelló va proposar utilitzar àcid acètic al 20% al·legant que, com és vinagre, és natural i innoeu, però va oblidar que el vinagre és àcid acètic al 5% i que en una concentració del 20% és fortament irritant, inespecífic i no està autoritzat per a ser usat com a herbicida. Això sense comptar la pudor d'escabets agre que emana.

Per tot açò, convé que analitzem els costos i els beneficis de les nostres accions, i que, per a les decisions tècniques, ens basem en els informes tècnics.



Acte de protesta contra l'ús de glifosat a la Unió Europea.

